

KERKEN met STIP ●

Het project

Het schijnt dat zwervers vroeger tekens, een stip of iets dergelijks, aanbrachten op bomen en grote stenen in de buurt van boerderijen waar ze welkom waren. Hier komt het idee vandaan om een landelijk netwerk in leven te roepen van christelijke geloofsgemeenschappen waar ex-gedetineerden welkom zijn en zich thuis kunnen voelen. *Kerken met ●* dus. Gastvrije plekken, waar men echte belangstelling en aandacht heeft voor ex-gedetineerden die een nieuw begin willen maken.

Het initiatief tot *Kerken met ●* is opgekomen uit het justitiepastoraat, dat samen met de kerken en met Exodus Nederland de zorg voor gevangenen na hun detentie tot zijn taken rekent. Omdat de behoefte van ex-gedetineerden aan geestelijke zorg niet ophoudt als zij vrijkomen probeert *Kerken met ●* er te zijn voor deze medemensen.

De invalshoek van *Kerken met ●* is diaconaal en pastoraal. Het gaat erom oog te hebben voor mensen die zoekende zijn en kwetsbaar. Op die zorg mogen kerken worden aangesproken.

Ex-gedetineerden

Nogal wat gedetineerden krijgen in de gevangenis opnieuw of voor het eerst met God te maken. De kerkdiensten in de gevangenis worden druk bezocht. Er zijn bezoekers die door de diensten herinnerd worden aan geloofservaringen uit hun jeugd, anderen worden voor het eerst geraakt door de kracht van het geloof. Voor sommigen komen mede daardoor veranderingen ten goede in hun leven.

Dan komt de dag dat de gedetineerde buiten de poort staat. Hoe gaat het dan verder? De vrijheid na detentie is in veel gevallen moeilijker dan gevangenschap. Opnieuw je plek zien te vinden als je straf erop zit, dan begint het pas echt. Om in een weerbarstige samenleving op eigen kracht een zinvolle plaats te vinden is voor sommigen een onmogelijke opgave. Kerken kunnen daarbij helpen.

Het eigene van een kerk is dat zij als geloofsgemeenschap medemensen respecteert en een geestelijk dak boven hun hoofd biedt. Iets daarvan heeft de gedetineerde, soms voor het eerst in zijn leven, binnen de geestelijke zorg in de gevangenis ervaren. Buiten de muren, buiten het bereik van het justitiepastoraat, kunnen kerken met ● deze geestelijke zorg overnemen.

Justitiepastoraat

Kerken met ● is kerkenwerk. Het wordt niet enkel door de kerken zelf maar ook door het justitiepastoraat in en buiten de gevangenis ondersteund. We hebben het dan over 125 pastores en predikanten en 1250 kerkvrijwilligers. Tijdens detentie kan het justitiepastoraat geïnteresseerde gedetineerden op weg helpen naar een kerk met ●. Stipkerken kunnen zelf ook profiteren van de deskundigheid van het justitiepastoraat.

De strijd om het bestaan van de ex-gedetineerden wordt gekenmerkt door veel problemen en is niet zonder valkuilen. In geval zich een incident mocht voordoen, kan een kerk met ● een beroep doen op het advies en de bijstand van de diaconaal pastor van *Kerken met ●* en naburige justitiepastor.

Hoe werkt het in de praktijk?

Gedetineerden kunnen hun weg naar *Kerken met ●* op verschillende manieren vinden. Dit kan door verwijzing van justitiepastores, bezoek- en nazorgvrijwilligers en andere begeleiders, waaronder die van Exodus Nederland. Zij kunnen dit doen door aan de hand van de website www.kerkenmetstip.nl bellen met de diaconaal pastor of een keuze te maken qua locatie en profiel van *Kerken met ●*. Ex-gedetineerden kunnen ook zelf de website bezoeken en een keuze maken.

De diaconaal pastor / coordinator

De diaconaal pastor en het bestuur *initieert en coördineert* de kerken met ● op landelijk niveau.

Zij doet dat door op locatie op zoek te gaan naar kerken die *Kerken met ●* willen zijn.

De profielen van de kerken worden in de etalage gezet en op de website geplaatst onder 'Zoek een kerk.' *Kerken met ●* wil vooral zoekende ex-gedetineerden en het aanbod van de tachtig stipkerken bij elkaar brengen.

Kerken met ● regelt desgewenst voorlichting, training en begeleiding ten behoeve van kerken. Ook vindt er onderlinge uitwisseling van gegevens en ervaringen plaats.

Van kerk tot *Kerk met ●*

Kerken met ● heeft aan de hand van ervaringen een aantal randvoorwaarden en wenken opgesteld:

Is er voldoende *draagvlak* in de parochie of gemeente, bij het kerkbestuur en de voorganger(s)?

Vaak zal het nodig zijn om de gemeenschap 'gevangenisminded' te maken door het geven van voorlichting in een themadienst of op een gemeenteavond.

Is de opvang en begeleiding van gasten uit de doelgroep geregeld? Zo nodig zal hiervoor een speciale maatjesgroep gevormd worden.

Kerken met ● zorgt heeft de diaconaal pastor beschikbaar die voorlichting kan geven en blijvend bereikbaar is bij vragen en problemen.

Hoe worden nieuwkomers in de gemeenschap geïntroduceerd? Heeft men er begrip voor dat nieuwkomers soms eerst anoniem willen snuffelen en ook kunnen afhaken?

Een Kerk met ● leeft uit *vertrouwen*. Dat moet over en weer groeien. Men kan vertrouwen winnen door een ander aandacht te geven.

Omdat ex-gedetineerden kunnen terugvallen in hun oude leven moet hun omgeving *waakzaam* zijn en weten waar zij bij problemen terecht kan.

Doel is dat nieuwkomers in de gemeenschap *thuis raken* en gewoon *meedoen*.

Het geheim van een Stipkerk is dat zij *zichzelf is* volgens de bedoelingen van het evangelie. Het verdient aanbeveling om de *verwachtingen* over en weer te peilen. Wat verwachten nieuwkomers van de gemeenschap? En wat mag de gemeenschap redelijkerwijs van nieuwkomers verwachten?

LEDEN VAN HET BESTUUR VAN DE VERENIGING KERKEN MET STIP

Ds. Jan Eerbeek (voorzitter),

Ds. Christiaan Donner, (secretaris)

Ds. Joop van 't Hof (penningmeester)

Drs. Hub Vossen, diaconaat RK.

Mr.dr. Ryan van Eijk (hoofdalmoezenier)

Mw. Connie Karsten, voorganger VEP

Dhr. Cock Leidekker

Dhr. Dingeman de Jong

Mr.dr. Ron Vermeulen

Dhr. Reyer de Vries (universitair docent praktische theologie - pastoraat
staflid Centrum voor Justitiepastoraat)

Secretariaat:

p/a Exodus Nederland,

Morssingel 5, 2312 AZ Leiden

Contactpersoon: Hendrine Verkade

Tel: 0613552954

email: kerken.met.stip@gmail.com

website:

www.kerkenmetstip.nl